

Knižničné poriadky cirkevných knižníc na Slovensku na prelome 19.-20. storočia.¹

I.

Zoznamy kníh, záznamy o knihách, výpožičné pravidlá. 65 s.²

Rukopisný materiál uložený v Literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice pochádza zo začiatku 20. storočia zo Seminárnej knižnice v Banskej Bystrici.

Pravidlá pre knihovníka

1. Knižnica kongregácie a všetky jej knihy sú zverené do opatery knihovníka.
2. Knihovník starostlivo vedie 3 katalógy knižnice. Z nich prvý: je katalóg podľa poradia nadobudnutia kníh s priebežným číslovaním; druhý: je abecedný katalóg podľa autora; tretí: je abecedný katalóg podľa obsahu.
3. Každú knihu, brožúru a časopis musí knihovník označiť signatúrou zodpovedajúcou signatúre uvedenej v katalógu a oficiálnou pečiatkou kongregácie; a až potom ich uložiť na určené miesto v knižnici; a takto je kniha, zošit a časopis pripravený na čítanie a vypožičanie.
4. Knihovník musí veľmi precízne viesť tzv. knihu výpožičiek, ktorá obsahuje signatúru vypožičiavanej knihy, jej názov, priezvisko a krstné meno čitateľa a deň, mesiac a rok vypožičania a vrátenia knihy.
5. Knihovník vypožičiava knihy záujemcom v čase určenom rozhodnutím vedenia kongregácie; dovedy však knihu nevydá nikomu, pokiaľ vrátenú a vypožičanú knihu nezapíše do knihy výpožičiek.
6. Pri vydávaní kníh musia byť prítomní obidvaja knihovníci. Pomocník dáva pozor na to, aby sa nikto kníh uložených v skriniach nedotýkal neprimeraným spôsobom.
7. Vypožičanie kníh je povolené najviac na 6 – 8 týždňov; po uplynutí tejto doby je čitateľ upozornený na ich vrátenie.

II.

Vallásos És Jótékony Egyet Kölcsonkönyvtára Könyveinek Jegyzéke. Kassán 1904. Kassa: Werfer Károly Akad. Kö- És Könyvnyomdája, 1904. 32, [1] s.³

Výpožičná knižnica Náboženského a dobročinného spolku v Košiciach vydala u popredného košického tlačiara katalóg svojho fondu podľa jazyka jednotlivých titulov, ktorý obsahuje okolo 1350 titulov maďarských, nemeckých, slovenských, latinských a francúzskych kníh.

¹ Príspevok je súčasťou plnenia grantu VEGA č. 1/0675/14 Výskum katalógov historických knižníc ako fenoménu kultúrneho dedičstva Slovenska a Slovákov.

² Rukopis je uložený v Literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice pod signatúrou RHKS 2676.

³ Katalóg je uložený v Országos Széchényi Könyvtár v Budapešti pod signatúrou KB 80/1.

Potrebné informácie!

1. Výpožičná knižnica je umiestnená v opatrovni sestier dominikánskeho rádu na Rákociho ul. č. 19. Je otvorená každú stredu a sobotu v zime od 3 – 4 hod., v lete od 4 – 5 hod. – a každú nedeľu a sviatočný deň od 3 – 4 hod.
2. Výpožičná knižnica je k dispozícii v prvom rade pre členov spolku, v druhom rade pre všetkých obyvateľov Košíc.
3. Každá kniha sa môže vypožičať na dva mesiace, ak by si však chcel niekto vypožičať knihu na dlhšiu dobu, tak po uplynutí dvoch mesiacov si musí vyžiadať povolenie od predstavenstva knižnice, čo sa následne – po fyzickom preukázaní knihy – aj zapíše do knižničného denníka.
4. Požičiavanie kníh je bezplatné ale knižnica s vďakou prijme milodary na zveľadenie knižnice a na väzbu kníh.
5. Stratené a zničené knihy musí nahradiť čitateľ vypožičaných kníh.

Katalóg je možné zakúpiť v miestnosti výpožičnej knižnice (Rákociho ul. č. 19) za 20 halierov.

Eva Augustínová